

U a  
3991 G



3, 4

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA  
DE  
OPHTHALMIA INFANTVM  
RECENS NATORVM.

---

QVAM  
RECTORE ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMO  
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO  
DOMINO  
CAROLO AVGVSTO  
DVCE SAXONIAE IVLIACI CLIVIAE MONTIVM ANGARIAE ET  
GVESTPHALIAE LANDGRAVIO THVRINGIAE REL.  
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS  
AVCTORITATE  
PRO GRADV DOCTORIS  
MEDICINAE AC CHIRVRGIAE  
A. D. XVIII. FEBRVARII CIO ID CCXCI.  
PVBLICE DEFENDET  
AVCTOR  
IOANNES GODOFR. GOETZ  
DRESDENSIS.

---

IENAE  
TYPIS GOEPPERDTII.

INSECTATIO HAVSARUM ANTIQVA

DE

OPHTHALMIAE INFLAMMATAE  
RECESS. NATIVUM

SEVERISSIMO PRINCIPIS AC DOMINI

DOMINO

CAROLO AVGVSTO

GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS

PRO GRADV DOCTORIS

MEDICINAE AC CHIRVURGIAE

A. D. XVII. FEBRUARII. MDCCXXI.

AVCTORE

AVCTORE

IOHANNES GODOFR. GOETZ

HALENSIS

HALENSIS

V I R O  
PERILLVSTRI EXCELLENTISSIMO ATQVE  
EXPERIENTISSIMO  
IOANNI GVIL. FRID. DE IAHN  
SACRI ROMANI IMPERII NOBILI  
MEDICINAE DOCTORI  
SERENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE CONSILIARIO  
AVLICO ET ARCHIATRO REL.

NEC NON

V I R O .

EXCELLENTISSIMO ATQUE

EXPERIENTISSIMO

IOANNI GAVL. FRID. DE JAIN

SACRI ROMANI IMPERII NOBILIS

MEDICINAE DOCTORI

SENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE CONSILIARIO

AVVOCO ET ARCHITRIBO REG.

MDCCXX

V I R O  
PRAENOBILISSIMO CLARISSIMO ATQVE  
DOCTISSIMO  
GEORG. SIGM. HOFFKVNZ  
SERENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE  
CHIRVRGO PRIMARIO RELIQA.

PA-

PATRONIS ET FAVORIBVS

AD CINERES VSQVE COLENDIS

HAS PRIMITIAS ACADEMICAS

PIA ET GRATA MENTE

D. D. D.

ATQVE SE DE MELIORI COMMENDAT.

A V C T O R



PROOEMIUM.

**D**octoris gradum ambientibus per leges et statuta maiorum propositum est, ut specimen doctrinae medicae quoddam elaborent, atque publicae ventilationi adversariorum exponant. Perarduum tunc maxime tironibus est consilium, quod argumentum e multis potissimum eligant, cum nihil fere supersit, de quo non sit dictum prius. Id quod et omnibus accidisse compertum est, ideoque a me quoque non fuit alienum, anxium et dubium potius me in delectu haesitasse lubens confiteor. Elegi denique hanc *de ophthalmia infantum recens natorum* materiam, partim quia non penitus tritam et sexcenties decantatam eam existimaui, partim quia, auspice ac duce Viro Illustri et Excellentissimo, STARKIO, morbum ipsam

8

ipsum obseruare mihi contigit. Postulat, immo vero iubet pia et grata mens, Praeceptorum atque Fautorum semper deuenerando publicas iam agere gratias. Is enim potissimum fuit, qui necessariis ad id argumentum elaborandum me subsidiis benigne instruxit et locupletauit. Quod reliquum est, LECTORES BENEVOLI, primis meis conaminibus faueatis, et a iuvene in arte non ea, quae a viro postulanda sunt, desideretis etiam atque etiam rogo.

*[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]*

SECTIO



SECTIO PRIMA NOSOLOGICA.

*Introductio.*

**T**enera hominum aetas inde a prima nascentia morbis est obnoxia et plurimis, et grauissimis, qui exercitatum saepius et acre medici ingenium atque indicium postulare videntur, ita, vt in his rite dignoscendis atque bene diiudicandis omnis medicorum cura et industria saepissime nihil plane efficere valeat. O misera tenellorum sors, quam meliorem reddere quiuis omnino probus medicus studet et studebit! Quantam igitur laudem merentur, qui doctrinam de infantum morbis a priscis et recentioribus plane neglectam dilucidare novis observationibus et correctionibus augere et emendare sunt conati. Est hoc saeculi nostri praecipuum beneficium, vt principes medici, e quibus ROSENSTEINIVM, saluis aliorum meritis, solummodo nominasse sufficiat. summam curam et industriam in hoc morborum genere illustrando collocarint. Quae cum ita sint, ignoscant L. B. tironi, qui ad magnum istud et graue profecto opus tesseram, licet perexiguam, conferre et morbum aliquem recens natorum paullo curatius explicare voluit. In pertractando vero argumento ita versabor, vt altera sectio nosologiam, aetiologiam, semioticen reliq. altera vero therapiam morbi secundum causas varias variam,



nec non observationem quandam de hoc morbo continet. Nunc vero ad ipsam rem est properandum, quoniam breues instituti limites me multum ac copiosum esse vetant.

## §. I.

Paullo post partum die quarto aut quinto tument paruulorum palpebrae *a)*, et tumor sensim augetur, interdum ita, vt oculi claudantur, et vix vi adhibita aperiri queant *b)*. Rubet tunc tumor et dolet, effluit humor ex albo flauus, interna palpebrarum facies inflammata et rubens obseruatur, materia, quam glandulae iritatae emittunt, glutinosa est, cilia afficit et conglutinat, tandem crassescit et puri similis redditur. Maiorem in modum aucta inflammatione, lymphæ cruenta aut sanguis ex oculis stillat, vnde inflammatio ipsa et tumor nonnunquam leniuntur et abiguntur *c)*. Quodsi non fit, extenditur inflammatio ad tunicam oculi coniunctiuam, et ipsas genas afficit. Occupat hicce morbus plerumque vtrumque oculum *d)*, nonnunquam vero et vnum. Superuenit entropium vel ectropium. Pus, quod libere effluere nequit, ipsas palpebras, oculi bulbum, nec non tunicam corneam afficit et laedit. Inde eius maculae, hypopion et staphyloma generantur *e)*. Vehemens tussis et nonnunquam capitis exanthemata

*a)* Io. Chr. Reil Memorab. clinicor. medico-practicor. Vol. I. Fasc. I. Hallae 1790. 8. p. 106. *Der englische Kinderarzt.* Leipz. 1786. Seite 257.

*b)* Benj. Bells Lehrbegriff der Wundarzneykunst aus den Engl. III. Theil, Leipz. 1784. Seite 255.

*c)* Reil l. c. p. 107.

*d)* Bell l. c.

*e)* Selle Medicina clinica, Berlin 1789. 8. p. 445. *James Ware* Remarks on the Ophthalmy, Pforophthalmy and purulent Eye, London 1780. 8.

miseros vexare solent. Animalia quaedam similiophthalmiae quoque obnoxia esse auctor est Cl. REIL f). Accedit interdum, ut a hoc morbo ciliis infantes omnino priuentur. Scrophulosum miasma et venereum, quod interdum fomes huius morbi princeps esse videtur, varia praeterea symptomata producit, unde, quae ipsius vitii natura sit, indagare possumus atque expiscari. Oriuntur inde pustulae variae, vlcuscula oris, labiorum et genitalium, verrucae in ano, reliq. g).

Extenditur morbus saepius ad tres, quatuor aut plures hebdomadas, nonnunquam intra aliquot dies finitur, praesertim iusta adhibita medendi methodo h). Ad morbos topicos hanc infantum recens natorum ophthalmiam plerumque referri posse quidem lubenter credo, attamen non nego, hoc asserum nonnullas exceptiones subire, v. e. si orta fuerit a meconii aut bilis resorptione, ab specifico humorum vitio variisque aliis causis mox explicandis. Hoc in casu ad sunt plerumque certa quaedam symptomata, a quibus ad deprauatum humorum habitum concludere possumus, v. e. icterus, exanthemata varia, status cachecticus i) reliq. quibus praesentibus, hanc ophthalmiam ad morbos topicos non pertinere facile concludere medicus potest.

### §. II.

Potest vero morbus noster, sicuti reliquae inflammationes, a stimulo quodam oculo extrinsecus vel intrinsecus illato facile oriri. *Causae igitur occurrunt ex-*

f) l. c. p. 105.

g) MELLIN Kinderarzt, Fempten 1781. Seite 116. LIETAVD Inbegriff der ganzen medizinischen Praxis IV. Theil, Krankenthal 1785. Seite 211.

h) Mellin l. c. p. 85.

i) Reil l. c. p. 108.



*ternae et internae*: Id quod ex antecedentibus facile patet. Oculos enim infantis recens nati, irritationis adhuc fere expertes, peracto feliciter partu, insolito aeris lucisque impulsu vehementer affici, et naturalem irritabilitatem eorundem incitari atque augeri, nemo artis prudens dubitabit. Quid igitur mirum, si austerioris aeris violentiae et iniuriae aut candelarum nimio splendore, quid? quod solis radiis expositi tenellorum oculi inflammatione graui afficiantur? Irritationibus istis adfectae glandulae Meiboniana et viae lachrymarum iusto largius et crebrius officio suo fungantur, irritantur iterum iterumque palpebrae, stagnat mucus, acer fit, crassescit, palpebras conglutinat et inflammationem producit. Ipse quoque aer, in quo pusilli degunt, excretionibus variis impuris patridis aliisque vaporibus atque acrimoniis impraegnatus, idem vitium efficere valet. Hinc, bene memento Cl. REILIO *k)*, in nosocomiis maioribus obstrictiis haec ophthalmia fere endemica et epidemica observatur. Id quod ex hac sola causa fieri perquam probabile est.

Fumus quoque, quo hominum plebeiorum et rusticorum habitacula abundant, multum ad inducendum istum morbum conferre potest, cum vltimum istis nihil foedius, nihil magis contaminatum reperiatur.

Frigidum aerem, maxime post leuem sudationem corpori temere admissum, in adultis saepius ophthalmias procurare, ipsa experientia compertum est atque extra dubitationis aleam positum, quidni idem facilius recens natis aeri viarum vel aedium sacrarum frigido incautius expositis eueniat?

§. III.

*k)* I. e. p. 108.

## §. III.

In partu ipso quoque saepius causa mali et praeparatur, et generatur. In quibus collocari debet difficilis et praeternaturalis partus, incauta et inepta forcipis aliorumque instrumentorum applicatio, versio infantis in utero male suscepta, variaque alia obstetricantium vitia commissa. Rudes, audaces et violentae obstetricis enchirises sub partu et post partum saepissime quoque causam huius morbi constituunt. Optima enim instructio atque eruditio obstetricum nec rudes mores, nec superstitionem harum mulierularum extinguere valet.

## §. IV.

Ad causas externas, quae irritando morbi fomitem constituunt, refero quoque miasma venereum, quo infantes in partu a matre, blennorrhagia venerea aut vlcusculis venereis in vagina laborante, affici possunt. Pus miasmate venereo foetum, in genitalibus matris praesens, tenellorum oculos omnino laedere, aut ad angulos oculorum penetrare posse, probabile non solum, sed etiam crebriori experientia virorum fide dignissimum confirmatum est, qui hoc morbi genus rebus sic circumstantibus, in maioribus nosocomiis obstetriciis observant *l)*. Compertum est in adultis ophthalmiam ortam esse, cum post tactum aegrorum blennorrhagia laborantium digitos impuros oculis improuide apponerent. Id quod VAN SWIETEN et plures recentiores medici obseruarunt *m)*. Nonne igitur id, quod in adultis fit, etiam in tenellis, quorum oculi maiori irritabilitate gaudent, et in quibus apta virus suscipiendi ratio adest per

B 3

va-

*l)* CONF. Salzburgische medicinische Zeitungen 1790. no. 95.

*m)* GIRTANNER Abhandlungen über die venerischen Krankheiten. Göttingen 1788. 8. 1sten Band. Seite 158.

IOHN.



vaginam matris impuram transeuntibus, fieri poterit? Sunt quidem alii, qui miasma venereum a patre aut matre infanti ante partum, et in utero adhuc versanti, tradi posse credant *n*). Sunt alii, qui hoc praefracite negent. Quam vere, viderint alii. Mei enim non est

*Tantos componere fluctus.*

Hoc certum et ratum est, virus venereum, qua demum cunque via in fetum transplantetur, posse cum corpusculum contagio inficere, tum ophthalmiam veneream ingenerare. Qui vberiore recentioris sententiae explicationem et confirmationem, veteris vero confutationem desiderant, id, quod quaerunt, inuenient in scriptis HVNTERI *o*), qui sub auctore NISBETO primus omnium infectionem infantum sub partu euenientem obseruauit *p*), SCHWEDIAVERI *q*), FRITZII *r*), GIRTANNI *s*), HECKERI

JOHN HVNTER *Abhandlungen über die venerischen Krankheiten, aus dem Englischen.* Leipzig 1787. 8. Seite 550.

D. IOH. CLEMENS TODE *erleichterte Kenntniss und Heilung des Trippers.* Kopenhagen und Leipzig. 1790. 8. Seite 5.

J. P. C. PFLUG *Delineatio arthritidis atque ophthalmiae siphyliticae obs. illustrata.* Havn. 1784.

*n*) NISBET *theoretisch practische Abhandlung über die Lustseuche, aus dem Engl. v. CHR. FR. MICHAELIS übersetzt.* Leipz. 1789. 8. Seite 439.

*o*) l. c. Seite 38.

*p*) l. c. Seite 349.

*q*) *Practische Beobachtungen über hartnäckige und eingewurzelte venerische Zufälle.* Wien 1786. Seite 11. 12.

*r*) D. IOH. FRID. FRITZE *Handbuch über die venerischen Krankheiten.* Berlin 1790. 8. Seite 17. 18. 258. etc.

*s*) l. c. Seite 428. 158.



CKERI *t*), MVELLERI *u*), DEASEI *x*), MELLINI *y*), LIEVTAV-  
 DI *z*) et aliorum, qui hoc argumentum perarduum et  
 cognitu difficile partim ratiociniis, partim experientia  
 explicare atque dilucidare studuere *a*), Eadem vero cau-  
 tio, quae in cognoscendis variis complicatis aut larvatis  
 morbis venereis necessaria est, ne in diagnosi peccet me-  
 dicus, hic praesertim adhibenda erit, dum, sola blen-  
 norrhagia simplici praesente, nihil omnino certi de na-  
 tura morbi dici vel decerni potest; tironem enim fugere  
 nequit, difficulter blennorrhagiam vineream simplicem  
 a non venerea discerni.

## §. V.

Simili quodammodo ratione vernix caseosa, si sub  
 partu difficili aut obstetricis vitio in oculos infantum  
 tenellorum fertur, morbum producere valet. Siue  
 enim spectes mucii acrimoniam, quae illi haut raro in-  
 est, siue mucum ipsum, tanquam corpus heteroge-  
 neum, irritationem et inflammationem oculorum produ-  
 cere possunt.

## §. VI.

- t*) Deutliche Anweisung, die venerischen Krankheiten genau zu erken-  
 nen und richtig zu behandeln. Erfurt 1791. 8. Seite 20. etc. Seite  
 272. etc.
- u*) D. IOH. VALENTIN MVELLER practisches Handbuch der medizi-  
 nischen Galanterie-Krankheiten. Marburg 1788. 8. Seite 287.
- x*) WILLIAM DEASES erfahrungsmässige Heilart der Lustseuche  
 und der damit vergesellschafteten venerischen Zufälle. Seite 124.
- y*) l. c. p. 116.
- z*) Inbegriff der ganzen medizinischen Praxis. 6. Theil. Franken-  
 thal 1785. Seite 211.
- a*) Conferri praeterea meretur der englische Kinderarzt nach den  
 Grundätzen der Herrn MOSS und VNDERWOOD sowohl für Act-  
 tern, als auch für Aerzte. Leipzig 1786. Seite 257.



## §. VI.

Non solum vero causae externae, quas adhuc descripsimus, sed et causae variae internae hunc morbum efficiunt. Fieri enim potest, ut quaedam acrimonia versus partem debilitatam aut paullisper irritatam delata congestionem humorum inducat, unde effectus et metastasis facile insequuntur. Accidit tunc, ut quaedam specifica acrimoniae, v. c. scrofulosa, venerea, rel. impetuosius ad oculos ruant, eosque grauitur afficiant *b*). Ad acrimonias iam dictas praecipue refero miasma scrofulosum et rheumaticum *c*). Acrimoniam biliosam, quae in tenellis saepissime icterum producit, etiam ad nostrum morbum generandum aptam esse, nemo facile negabit. Id quod quotidiana experientia confirmatum videmus. Pertinent enim bilis vitia, icterus reliq. ad frequentiores huius morbi causas. Meconium vero frequentissime hic loci efficaciam suam, nisi cito ab infantum oculis remoueatur, exercere solet. Icterus generat et ophthalmiam. Nonne forte ex hoc et ex variis aliis rationibus concludere liceat, bilem quadam affinitate cum meconio gaudere, aut forte ipsam bilem in intestinis tenelli in meconium mutari? Sed physiologorum est hoc ulterius disquirere.

## §. VII.

Quaedam causae ophthalmiarum, quatenus incidunt in adultis, omnino etiam hic locum habere possunt, v. c. Sordes primarum viarum, congestiones sanguineae, cet. Reliquae causae ab auctoribus memoratae sunt diaetae vitia a matre commissa, dispositio parentum scrofulosa, venerea, phthisica *d*). An vero haec dispositio, patris praec.

*b*) BENJAMIN BELL *Lehrbegriff der Wundarzneykunst, aus dem Engl. III. Theil. Leipz. 1787. Seite 233.*

*c*) WARE l. c. BELL l. c.

*d*) REIL l. c. pag. 103.

praecipue, id tam frequenter efficiat, ut a quibusdam creditur, non satis probabile omnino mihi videtur, quoniam hic vetus logicorum decretum: *Post hoc, ergo propter hoc*, locum habere videtur, et antea nominatorum morborum a parentibus ad infantes transplantationes, nisi in maiori gradu iis parentes laborent et adulti liberi in acquirendis horum morborum causis occasionalibus parentum vestigia premunt, rarissime aut nunquam occurrere solent.

## §. VIII.

Causa ergo morbi proxima est affluxus humoris pituitosi cum irritatione quadam coniunctus et puris naturam assumens d).

Sufficiant haec de nosologia et aetiologia huius morbi. Vltiorem enim disquisitionem breues instituti limites prohibent.

## SECTIO ALTERA

*Therapeutica.*

**S**ecundum diuersas, quas antea nominauimus, causas ipsa huius morbi curandi methodus diuersa esse debet. Acrimoniae antea nominatae remedia ad easdem profligandas apta requirunt, quae si pro natura sua ita com-  
pa-

d) WARE I. c. BELL I. c.



parata sunt, vt tuto ipsis infantibus exhiberi non possint, matri omnium optime sunt propinanda. Longior quidem haec via et remotior est, attamen non omni, vt falso quidam credant, efficacia caret. Ad curationem topicam quod attinet, alii adstringentia leniora commendant e) alii emollientia f). Quilibet suam prae ceteris methodum laudat, alterius vituperat.

Videntur pro re nata aut emollientia, aut adstringentia necessaria esse. Illicitum et nefas est vtrisque sine discrimine vti. Si effluuium acre est, et partes vicinas laedit, antea omnino acrimonia corrigenda erit aut innoluenda, quam adstringentia locum habere possint. Alias enim illa incommoda vere accidere solent, quae vsum adstringentium sequi auctor est Cl. REIL g), emollientibus et innoluentibus vero illa optime possunt praecaueri et auerti.

Si vero debilitas aut laxitas partium effluuium augent, tunc emollientia certe nocebunt h). Ex his praecipue laudantur lac tepidum, decoctum radice althaeae vel auenae, lac crocatum i). Adstringendi scopo commendantur Vitriol. Roman. aqua frigid. Aluminis, bolus Armena, flores zinci, aqua rosarum, aqua camphorata k), reliq. Impetum inflammationis arcent et deriuationem ad auertendam suppurationem perutilem promouent hirudines applicatae, tunicae internae palpebrarum scarificatio, purgantia mercuralia l), vesicatoria, rubefacientia, vlcera artificialia, reliq. Praecipua igitur cura medici in eo versari debet, vt materiae acri, e palpebris

stil-

e) BELL l. c. Seite 237. WARE l. c.

f) REIL l. c. pag. 109.

g) REIL l. c. pag. 109.

h) BELL l. c. pag. 237.

i) REIL l. c. pag. 143 et 109.

k) WARE l. c. BELL l. c. p. 236.

l) SELB Medicina clinica, Berolini 1789. p. 445.

stillanti, libera via praeparetur, vt facile possit defluere, vt acrimoniae stimulus obuolnendo mitigetur, et partibus relaxatis atque debilitatis pristinus tonus restitatur. Id quod emollientibus et inuoluentibus antea nominatis, vsu corticis Peruuiani et aquae frigidae commode poterit absolui.

Sufficiant haec *de ophthalmia infantum recens natorum*. Liceat mihi vnicam solummodo obseruationem coronidis loco aduicere, cum plures, auspiciis Illustris STARKII institutas, breues, quibus circumscriptus sum, limites adducere prohibeant.

Alio forte tempore et loco id peropportune fieri poterit.

---

**I**nfans quidam paullo post partum ictero, oculos praecipue fortius, quam reliquas corporis partes tingente, laborauit, isque, meconio rite e corpore eliminato, paullo leuior quidem redditus est. Sed paullo post accessit palpebrarum inflammatio, quae in initio angulos oculi internos, breui vero palpebras omnino occupauit, ita tumor increuit, vt oculi difficillime possent aperiri. Pus effluens erat discolor quidem in initio, paullo post iustum colorem et consistentiam acquisiuit. Tunica palpebrarum adnata tunida maxime et inflammata maiorem in modum ex oculo prominuit.

Neque venerea, neque alia causa mali adesse videbatur, quam mucus caesiosus et liquor amnii acer non satis ablutus. Hinc infantis aluum leniter laxare et morbum topice curare consilium erat sequentis remedii ope.



℞. Magnesiae albae ʒj.  
 Radicis Rhei ʒj.  
 Saponis Veneti ʒss.  
 Seminis Foeniculi ʒss.

M. F. pulvis D. S. *Des Tages so viel, als eine Bohne groß zu geben.* Matri sequens pulvis propinabatur.

℞. Salis Glauberi ʒj.  
 Magnesiae albae ʒij.  
 Foliorum Sennae ʒss.  
 Seminis Foeniculi ʒj.

M. F. pulvis D. S. *Früh, Nachmittags und Abends drey Messerspitzen voll zu nehmen.*

Externe oculis infanti hoc remedium superhabere iussum est.

℞. Aquae rosarum ʒj.  
 Florum Zinci gr vj.  
 Mucilaginis seminis cydoniorum ʒss.

M. D. S. *Die Augen damit auszuwaschen, oder mit Compressen aufzulegen.*

Quibus adhibitis, effluuium imminutum est, et infans oculos adhuc inflammatos atque tumidos aliquantisper aperire potuit, nunc vero in dextro staphyloma, in sinistro oculo in cornea crassa macula alba apparuit. Matri Guaiacum cum Calomele, infanti vero vnguentum ex vnguento rosarum et mercurio rubro compositum praescribatur. Quibus remediis quidem oculorum inflammatio sensim cessauit, residua tamen mansit macula in cornea et ipsum staphyloma,

VIRO  
PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO  
IOANNI GOTTFRIED GOETZ

DOCTORANDO VTRIVSQUE MEDICINAE DIGNISSIMO  
AMICORVM OPTIMO

S. P. D.

CHRISTIANVS FVERCHTEGOTT SCHMALZ

PIRNA MISNIC. OPPON.

Officio, quod amicis debemus, deesse viderer, si solemnem hunc disputationis inauguralis diem praeterlabi sinerem absque publica gratulabundi erga te animi significatione. Simulac enim ad Ienensem litterarum vniuersitatem accessi, iisdemque TECVM disciplinarum magistris vti coepi, virtutibus TVIS captus, non solum consuetudinem amicitiamque TVAM intimam optavi, sed etiam eam quam studiosissime quaesiui. Quibus piis votis etiam euentus satis respondit. Nam me amicitiae vinculo TECVM coniunctum summo studio atque amore prosecutus es, atque multa singularis aduersus me voluntatis atque amicitiae exhibuisti specimina. Quae quam grata mihi fuerint, id si TIBI nunc vberius explicare, et sensus, quos animus mihi suggerit, exprimere omnes vellem, vix equidem scribendi finem habiturus essem. De laudibus TVIS multa exponere, tam modestia TVA, quam leges amicitiae vetant. Propterea veniendum nunc est ad id, quod mihi hanc scribendi iucundissimam occasionem praebuit. Gratulor nempe TIBI de hodierno die, quo diligentiae atque doctrinae TVAE praemia accipis. Gratulor familiae TVAE honestissimae de filio et fratre tam egregie educato. Gratulor denique mihi metipsi de amico summis in medicina honoribus exornato. Quod superest, enixissime a TE peto, vt me etiam in posterum beneuolentia atque amicitia TVA haud indignum censeas. Scripsi Ienae d. XVIII. Februar. MDCCXCI.

Iam iam instat dies solemnis, Amice suavissime, quo summum diligentiae industriaeque praemium auferes. Me hodie, eadem tecum patria, eademque vrbe paterna natum, prae ceteris prouocas, vt quaeuis tibi fausta ominer, et munus aduersarii in me suscipiam. Quod quidem perlubenter facio, et sicut scriptam manere litteram dicimus, ita et ego publice in memoriam amicitiae tibi ex animo gratulor. Consuetudine tua per aliquod temporis spatium prae ceteris fruebar, atque adhortationibus tuis ac exemplo multum debeo habeoque gratias. Diligentiam imitari atque aemulari tuam, nec non liberales, quos quisque in te obserauit mores, nunquam obliuiscar; quocirca quidem te, si quid vota hominum valerent, diutius hic morari exoptarem. Pauca nunc accipe verba, quae sincera profert amicitia, et dein, cum redeas in patriam, vale! Per longa tempora felicem fata te seruent, praemijs scientiarum atque liberalitatis in perpetuum fruaris, meque tuorum in numero amicorum semper habeas.

IO. CHRIST. FRID. WEINLIG  
OPPONENS.

THE-





*T H E S E S*

I.

*Doctrina de diebus criticis medico practico in curandis  
morbis humoralibus pernecessaria et proficua est.*

II.

*Vesicatoria medico sunt saepissime medicamenta aurea.*

III.

*Dantur morbi salutare.*

IV.

*Febris saepe est morbus salutaris.*

V.

*Sine irritatione inflammatio oriri nec potest, nec est.*

VI.

*In omnibus morbis inflammatoriis sanguis praeter natu-  
ram resolutus est.*

VII.

*Omnia vulnera, quin ipsa levis incisio, per inflammatio-  
nem curari debent.*

VIII.

VIII.

*Symphyses ossium pelvis in partu difficili semper a viribus naturae dilatantur.*

IX.

*Liquor amnii foetum non alit.*

X.

*Multa phaenomena e situ nervorum explicari possunt.*

XI.

*Motus partium corporis humani pendet a fibris, et sensibilitas harum partium a spiritibus nervorum.*

XII.

*In systole cordis semper manent quaedam guttulae sanguinis tam in ventriculis, quam in sinibus.*



Ua 3991<sup>e</sup>

ULB Halle

3

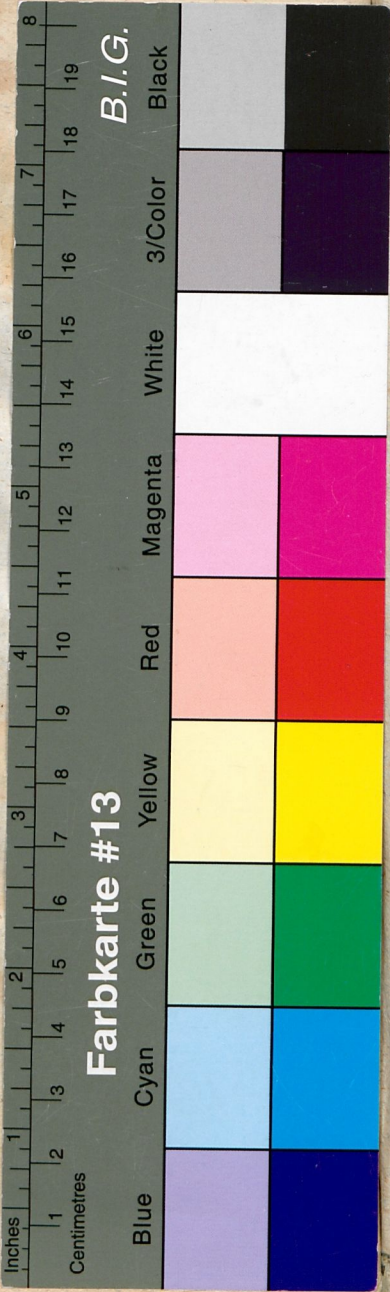
003 793 516



sh.







DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA  
DE  
OPHTHALMIA INFANTVM  
RECENS NATORVM.

QVAM  
RECTORE ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMO  
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO  
DOMINO  
**CAROLO AVGVSTO**  
DVCE SAXONIAE IVLIACI CLIVIAE MONTIVM ANGARIAE ET  
GVESTPHALIAE LANDGRAVIO THVRINGIAE REL.  
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS  
AVCTORITATE  
PRO GRADV DOCTORIS  
MEDICINAE AC CHIRVRGIAE  
A. D. XVIII. FEBRVARII CIO IDCCXCI.  
PVBLICE DEFENDET  
AVCTOR  
**IOANNES GODOFR. GOETZ**  
DRESDENSIS.

IENAE  
TYPIS GOEPPERDTIL.

